

HOLDBARHED AF SÆDDOSER

MEDDELELSE NR. 770

Duroc blandingssæd anvendt indtil fire døgn efter tapning giver ikke forringede reproduktionsresultater.

INSTITUTION:	DANSK SVINEPRODUKTION OG VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, DEN RULLENDE AFPRØVNING
FORFATTER:	ANNE MARIE HEDEBOE
UDGIVET:	7. DECEMBER 2006
Dyregruppe:	Søer
Fagområde:	Reproduktion

Sammendrag

Der er gennemført en afprøvning af holdbarhed af sæddoser med Duroc blandingssæd i tre produktionsbesætninger. Sæddoserne indeholdt 2,0 mia. motile sædceller og var fortyndet med EDTA-fortynder.

Sæddoserne for kontrolgruppen blev fremstillet søndag nat/mandag morgen, mens sæddoserne til forsøgsgruppen blev fremstillet torsdag nat/fredag morgen og efterfølgende leveret til besætningerne fredag. I besætningerne blev sæddoserne opbevaret ved 16-18 grader celsius i et klimaskab. Sæd fra kontrolgruppen og forsøgsgruppen blev anvendt til første inseminering mandag eller tirsdag senest 12 timer efter observeret brunst, med anden inseminering cirka 24 timer senere.

Konklusionen på afprøvningen er, at Duroc blandingssæd, der anvendes samme dag som tapning eller op til fire døgn efter, ikke giver forskel i reproduktionsresultaterne, udtrykt som totalfødte grise pr. kuld og faringsprocent.

Afprøvningen er gennemført med økonomisk støtte fra DanAvls KS-stationer.

Baggrund

Sæddoser produceret på DanAvls KS-stationer anbefales anvendt indenfor 2½ døgn efter produktion. Denne relative korte anvendelsestid af ornesæd gør, at hovedparten af sæddoserne skal produceres søndag/mandag på KS-stationerne. En tidligere afprøvning af sædens alder og koncentration [1] viste, at der ikke var nogen statistisk sikker effekt på reproduktionsresultatet, når to dage gammel sæd blev sammenlignet med sæd anvendt samme dag, som sæden blev produceret. En afprøvning af fortyndere til ornesæd [2] viste, at sæd anvendt på dag 3 og 4 ikke gav lavere reproduktionsresultater end sæd anvendt samme dag som produceret. Alle sæddoserne var fortyndet med EDTA-fortynder.

Det vil være en fordel for KS-stationerne, hvis anvendelsesperioden på 2½ dag blev udvidet, da arbejdsbyrden

dermed kan fordeles over hele ugen. For svineproducenterne vil det ligeledes være fordelagtigt, at sæd opsamlet og leveret fx mandag kan anvendes længere end til onsdag middag. Herved kan mange nøjes med at få leveret doser to gange om ugen.

Formålet med afprøvningen var at sammenligne reproduktionsresultaterne, udtrykt som totalfødte grise pr. kuld og faringsprocent, for sæd anvendt samme dag, det er produceret eller op til fire døgn efter produktion.

Materiale og metode

Afprøvningen blev gennemført i tre produktionsbesætninger og sæden blev produceret på Hatting-KS, Viborg afdeling.

Der blev anvendt blandingssæd fra mindst to og maksimalt 10 Duroc orner, hvorved det må forventes, at eventuelle forskelle mellem de enkelte orner blev elimineret. Der var i gennemsnit 7,6 ejakulater i hver blanding med en gennemsnitlig motilitet på 86.

Sæddoserne blev produceret efter gældende regler for avl, drift og smittebeskyttelse.

Tabel 1. Forsøgsgrupper der er afprøvet inden for samme besætning i afprøvningen

Gruppe	Sædceller, mia.	Alder ved anvendelse
Kontrol	2,0	0 + 1 døgn
Forsøg	2,0	3 + 4 døgn

Sæddoserne for kontrolgruppen blev fremstillet søndag nat/mandag morgen, mens sæddoserne til forsøgsgruppen blev fremstillet torsdag nat/fredag morgen og efterfølgende leveret til besætningerne fredag. I besætningerne blev sæddoserne opbevaret ved 16-18 grader celsius i et klimaskab. Sæd fra kontrolgruppen og forsøgsgruppen blev anvendt til første insemination mandag eller tirsdag senest 12 timer efter observeret brunst, med anden insemination cirka 24 timer senere.

Der indgik ikke omløbere og polte i afprøvningen.

Registreringer

- For hver brunstkontrol; dato, so- og kuldnummer
- For hver inseminering; dato og insemineringsforløb
- For hver løbning; dato for faring, levendefødte og dødfødte grise pr. kuld, dato for "konstateret ikke drægtig", udsættelse og årsagen til dette.

Statistik

De primære forsøgsparametre var totalfødte grise pr. kuld og faringsprocent. Data blev analyseret ved proc mixed i SAS. Totalfødte grise pr. kuld blev analyseret ved en lineær model, der tog hensyn til sædens alder (0+1 døgn eller 3+4 døgn), besætning, sæsonvariation og soens alder (kuldnr.). Faringsprocenten blev analyseret ved en generaliseret lineær model, der tog hensyn til sædens alder (0+1 døgn eller 3+4 døgn), besætning, løbeår og soens alder.

Resultater og diskussion

Reproduktionsresultaterne fremgår af tabel 2. Resultaterne fra alle besætninger er vist som et gennemsnit, da der ikke var vekselvirkning mellem besætningerne.

Tabel 2. Reproduktionsresultater

Sædens alder ved anvendelse (1. og 2. inseminering)	0+1 døgn	3+4 døgn	P-værdi
Kuld, stk.	1.766	1.634	-
Faringsprocent	86,9	85,4	0,19
Totalfødte grise pr. kuld, stk.	15,7	15,6	0,59

Af tabel 2 fremgår det, at der ikke var statistisk sikker forskel på totalfødte grise pr. kuld og faringsprocent mellem de to grupper. Man kan således opnå reproduktionsresultater på samme niveau, uanset om man anvender Duroc blandingssæd på 0. og 1. døgn efter produktion eller på 3. og 4. døgn efter produktion.

Konklusion

Konklusionen på afprøvningen er, at der ikke er forskel i reproduktionsresultaterne, udtrykt som totalfødte grise pr. kuld og faringsprocent på Duroc blandingssæd anvendt samme dag som det er produceret og fire døgn efter produktion.

Referencer

[1]	Thorup, F. (2001): Afprøvning af forskellig alder og koncentration af ornesæd. Meddelelse nr. 515, Landsudvalget for Svin.
[2]	Madsen, M.T. (2001): Sammenligning af to fortyndere til ornesæd. Meddelelse nr. 508, Landsudvalget for Svin.

Deltagere:

Tekniker Erik Bach, Dansk Svineproduktion

Statistikker Mai-Britt Friis Nielsen, Dansk Svineproduktion

Afprøvning: 799

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Axelborg, Axeltorv 3

1609 København V

Tlf: 33 39 45 00

vsp-info@seges.dk

SE-nummer: 1273 9664

Printet er fra vsp.lf.dk 24.08.2016

Ophavsretten tilhører Videncenter for svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. Videncenter for svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.

Artiklen findes på adressen: http://vsp.lf.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/770.aspx

